

GYOMA-ENDRŐD

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NÁDUDVARY MIHÁLY
könyv és papirkereskedésében
Gyoma, Endrőd-út.
Telefonszám: 15.

VIDÉKE.

Keresztény politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre 26000 korona.
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.
Réziratok nem adatnak vissza.

Az Orsz. Földbirtokrendező Biróság ítélete a gyomai és endrői földbirtokrendezés tárgyában.

(7. folyt.)

III. Egyéb megváltott ingatlanok.

1. Az Országos Földbirtokrendező Biróság a földtulajdonos felajánlása alapján megváltani rendeli gróf Bethlen Ödönne szül. Huszár Margit bárónőnek a gyomai 3545. számú betétben 8593/2. és 8599/2. hrsz. alatt felvett 47 hold 1116 □-l kiterjedésű ingatlanait úgy, amint az a X. jelzésű iratoknál elfekvő gazdasági térképen kijelölve van.

2. Megváltani rendeli az Országos Földbirtokrendező Biróság özv. Geiszt Gyuláné szül. Jálies Lujzának a gyomai 3. számú betétben felvett u. n. Csuda-Ballai földbirtokából az I. 5. pont alatt már igénybevett 213 hold 453 □-l vagyonviszágterületen felül a T. 30. §-a alapján közlegelő alakítása céljából további 100 (egyszáz) kat. holdat, ez a legelőterület a birtoknak délynyugoti és a szomszédos Schwarz Gyula-féle birtokkal határos részén lesz a póttárgyalás során kijelölendő.

3. Megváltani rendeli az Országos Földbirtokrendező Biróság Schwarz Gyulának a gyomai 4. számú betétben felvett u. n. Csuda-Ballai nevű földbirtokából az I. 4. pont alatt már igénybe vett 242 hold 827 □-l vagyonviszág területen felül a T. 30. §-a alapján közlegelő alakítása céljából további 243 hold 622 □-let, ez a legelőterület a birtoknak északnyugoti részén a Geiszt-féle birtokból megváltott legelőterület szomszédosságában lesz a végrehajtási eljárás során kijelölendő s a végrehajtási eljárás során kell ezeknek a megváltott legelőterületeknek pontos teleknyvi, helyrajzi és kataszteri számaik is megállapíttatni.

4. Hirschfeld Dániel örökösének a gyomai 5334. számú betétben felvett 474 kat. hold 1200 □-l területű birtokának egymás közötti egyenlő arányban tulajdonosi Barta Andorné szül. Hirschfeld Erzsébet és Magyar Bertalané szül. Hirschfeld Gizella, mindketten kereskedők nejei, budapesti lakosok; az egész ingatlanra állítólag özvegyi haszonélvezet illeti meg Hirschfeld Dánielnét, szül. Préger Olgát, ez azonban telekkönyvileg bekebelezve nincsen és B/3. alatt csak az van feljegyezve tulajdoni korlátozás címén, hogy az I. 2. sorszám alatti

87 hold 1336 □-l kiterjedésű ingatlanokra az elidegenítés csak özv. Hirschfeld Dánielné szül. Préger Olga hozzájárulásával történhetik meg. Ez a birtok eredetileg egy 2300 kat. hold körüli birtoknak az alkatrésze volt. Ezt az egész 2300 kat. hold körüli birtokot Hirschfeld Dániel 1918. évi július hó 19-ik napján vette meg Purgly Emilől. A vételi szerződés nem hagyott jóvá. A m. kir. földmivélségi miniszter ennek következtében az 1920. évi december havában az egész 2300 hold körüli birtokra az államot megillető elővásárlási joggal élt, s ennek gyakorlását a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségére bízta. Hirschfeld Dániel ezután az adásvételi szerződés jóvá nem hagyása és az elővételi jog gyakorlása miatt a m. kir. Államkincstárt beperelte, ennek a pernek folyamán egyrésztől a m. kir. földmivélségi miniszter, másrésztől Purgly Emil és Hirschfeld Dániel, harmadrésztől pedig Gyoma község földet kérelmező, illetve a községnek meghatalmazottai között oly értelmű per egyezség jött létre, hogy az egész 3000 magyar holdat kitevő birtokból földbirtokpolitikai célokra 1000 m. holdat Gyoma község érdekeltei részére eldarabolnak, 1366 magyar holdat kap vissza Purgly Emil, 633 m. holdat pedig Hirschfeld Dániel, a két utóbbi pedig együttesen a gyomai hadirokkantaknak ingyen 100 hold földet adományoz.

A birtoknak ezen egyezség szerinti megosztása be is következett. Zsófia-majornak 474 kat. hold 1200 □-l területére Hirschfeld Dánielre vonatkozólag az egyezség alapján 1921. évi május hó 12-én írásba foglalt szerződést a m. kir. földmivélségi miniszter utalással a községi képviselőtestületnek 15/1920. kgy. sz. határozatára, az akkor még működésben volt Földbirtokrendező Bizottság 223/1921. F. B. számú javaslatára 90317. számú határozatával jóváhagyta.

Ily tényállás mellett az Országos Földbirtokrendező Biróság azt állapítja meg, hogy a jelen esetben nem a T. 28. §-a 7. pontjában irt ingatlan-eldarabolásról van szó és Hirschfeld Dániel voltaképpen nem hatósági jóváhagyással történt parcellázás útján és nem földbirtokpolitikai célból ma-

radt a 474 hold 1200 □-l terület birtokában, hanem egy perben létrejött egyezség folytán, amely az általa kötött vételi szerződésen alapult. Ez pedig a birtok szerzésének jogi minőségén nem változtat, vagyis a szerzés alapja az, hogy Hirschfeld Dániel 1918. évi július hó 19-ik napján Purgly Emilől a 2300 kat. hold körüli birtokot megvette. Hirschfeld Dániel örökösének birtoka tehát a kifejtettek szerint a T. 28. §-a 1. bekezdése alá eső háborus szerzeményű birtok.

Mintthogy a m. kir. földmivélségi miniszter emlitett jóváhagyás a csak későbbben felmerült földbirtokrendezési eljárás útján megállapított szükségletekre való tekintet nélkül keletkezett, mintthogy továbbá ez a hozzájárulás nem akadályozta annak, hogy az igénybevétel szükségességének kérdése a T. rendelkezése alapján egy későbbi földbirtokrendezési eljárás során megvizsgáltsásk, mint hogy a földtulajdonosok élethivatása soha nem volt a gazdálkodás és nem is hivatásos gazdának a leszármazói, mintthogy jogelődjük a birtokot nem régi családi birtok helyébe szerezte és mintthogy erre a területre földbirtokrendezési célokra feltétlenül szükség van, mert ezen birtok igénybevétele nélkül a gyomai földhözjutandók szükségletei ki nem elégíthetők, mintthogy a tárgyalást vezető bíró jelentése szerint a birtok hasznosításra van adva s az azon folytatott gazdálkodás kellő szakismeret és gondosság hiányára mutat s mintthogy ezek szerint sem a T. 28. §-ában, sem a N. 8. §-ában irt mentesítő okok fenn nem forognak: az Országos Földbirtokrendező Biróság az egész 474 kat. hold 1200 □-l területű birtoknak a megváltását rendeli. Az Országos Földbirtokrendező Biróság azonban tudomásul veszi a földtulajdonosoknak azt a bejelentését, hogy az egész birtokot a földreform céljaira önként felajánlják és pedig 200 kat. holdat megváltás után olyan fizetési módokat mellett, mint amintől általában a többi megváltott területen szokásos, s a birtoknak többi részét a rajtalevő gazdasági épületekkel vagyonviszágai árak alapvételével készpénzfizetés és méltányos fizetési feltételek mellett a végrehajtással megbízott Magyar Földhitelintézet útján magánügyletekkel becsátják a gyomai és endrői földhözjutottak rendelkezésére. Ehhez a felajánlás-hoz a földtulajdonosok azt a kérelmet is fűzték, hogy a Baranyamegyei

Birján község határában fekvő 630 magyar hold kiterjedésű családi birtokukból az ottani megváltási eljárás lefolytatása után középirtokra javaslatba hozott 156 kat. hold területből az épületekkel, valamint a földhöz jutottak által át nem vett, vagy más képen visszamaradó területtel kiegészített középirtok Hirschfeld (György) nevű testvértulknak hagyassék vissza, aki jelenleg a Hallei gazdasági egyetemnek a hallgatója. — Minthogy az említett középirtok juttatása kérdésében az Országos Földbirtokrendező Bíróság IV. tanácsa az elnöki tanácshoz már előterjesztést tett, a kérelem érdemi elbírálása céljából jelen ítélet egy példányát is a 16667/1925. számú kérvénnyel az Országos Földbirtokrendező Bíróság az elnöki tanácshoz átteni rendeli. (Folyt. köv.)

A szorzószám: 14500.

Az aranyvám szorzószámát július első felére újból 14500 koronában állapították meg. Ez a szorzószám a jövőben az egész vonalon érvényes lesz és a hivatalos 17000-es szorzószám teljesen meg fog szűnni. A házbéreket, a házadót, a földadót, a jövedelimit és kereseti adót mind a 14500 K-as szorzószám alapján kell majd fizetni. A szorzószámok a lezárástól azonban nem fog minden viszonylatban könnyítést jelenteni. Könnyítést jelent a lakóknak, akik ezenalacsonyabb házbéreket fizetnek. Könnyítést jelentene a földadónál, amelynek a fizetése az aranykoronában megállapított kataszteri tiszta jövedelem alapján történik. Tehát, ha az aranyalap változatlan marad, a szorzószámot pedig leszállítják, az adóösszegnek csökkenni kellene. Az állam azonban, hogy ezen a révén károsodás ne érje, a földadó kulcsait fől szándékozik emelni. A jövedelimit és egyéb adóknál szintén nem fog csökkenni az adóösszeg a szorzószám megváltoztatása által, ugyanis ezek az adók valamikor aranykoronában voltak megállapítva. Mikor a tavalyi gazdasági évben a költségvetést az aranykoronára alapuló papirkoronaalappra fektették, akkor az aranyban megállapított adókat a 17000-es szorzószám alapján számították át papirkoronára. Most újból aranyban lesznek megállapítva az adók, azonban a jelenlegi papirkorona adóösszegeket előreláthatólag nem a 17000-es szorzószámmal, hanem 14500-szoros szorzószámmal fogják visszazárási aranyalappal. Tehát az aranyalap magasabb lesz, mint eddig és ha most az aranyban megállapított adót a kivétel nélkül megszorzószámmal 14500-as szorzószámmal, végeredményben fizetendő adóösszeg ugyanolyan lesz, mint eddig volt. Ez tehát az államnak nem jelent veszteséget, de az adófizetőknek sem jelent megkönnyebbülést. A hivatalos szorzószám leszállítása még is több viszonylatban jótékony lesz, mert idáig a 17000-esnél magasabb szorzószámok is érvényben voltak egyes esetekben, ezek most teljesen

megszűnnek. Azonkívül a szorzószámok a tényleges aranyérték szerint való számítása egyszerűbb és megbízhatóbb teszi a kalkulációkat és a koronának a valódi értékelése minden téren érvényes lesz.

Politikai hírek.

A nemzetgyűlés szombati ülésén befejezte a választójog vitáját. — A kormánypártiak az alkalommal meleg ünneplésben részesítették Rakovszky Iván belügyminisztert, a javaslat megalkotóját. Az ellenzék a vita utolsó napján szokatlannal komoly tárgyalgossággal foglalkozott az egyes szakaszokkal, amit a kormánypárt honrált is azzal, hogy minden tárgyaltagos ellenjavaslatot mérlegelt s többet el is fogadott. Utolsó szünetvélyfelfügglést okozott az, hogy a törvény szerint átalakuló országgyűlés s mandátuma 5 évig tart, vagyis az új választás 1939-ban lenne, ha a nemzetgyűlés még az idén átalakulna országgyűléssé. Az e tárgyban elhangzott felszólalásokra Rakovszky Iván belügyminiszter kijelentette, hogy ebben a kérdésben a kormány még nem döntött, de a törvény a lehetőséget megadja.

A nemzetgyűlés még a szombati ülésben megkezdte az ugynevezett genfi javaslatok, a tisztviselői fizetésemeléséről, az adókönyvitéséről s a beruházásokról szóló törvényjavaslatok tárgyalását. Parlamenti körök szerint ez a vita a hétfői ülésen befejeződik. Kedden még néhány orvosi törvényjavaslat és harmadszori olvasások lesznek a szűrdán tartja a nemzetgyűlés a vakáció előtti utolsó ülését. — A mai helyzet szerint a szűrdét csütörtökön kezdődik és kerek 3 hónapig tart. — Politikai körök remélik, hogy a szűrdet alatt semmi olyan esemény nem merül fel, amely a vakációt megzavarná, vagy félbeszakítaná.

Az egységspárt meleg ünneplésben akarja részesíteni vezérét, Bethlen István gróftot szerencsés meggyógyulása alkalmából. Ha a miniszterelnök egészségi állapota megengedi, hogy csütörtökön a pártkörben megjelenjék, úgy az ünnepies pártértekezlet csütörtökön lesz. Ha azonban ez még csütörtökön nem lehetséges, úgy az ünneplés később fog lezajlani.

A kiszagadók mozgolódása, amelyet az ellenzék lapok nagy igyekezettel vitattak, teljesen elsimult. Nem volt más, minthogy a kiszagada képviselők előterjesztették kerületek óhajait, melyeket az illetékes miniszterek legkésőbbesében meghallgattak és elintézték. — A kiszagadók eszük ágában sem volt pártot útni, vagy palatoforradalmat csinálni.

Az ácsiparosok ügyének rendezése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara még ez év január havában felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az építőipari ügyek

rendezése tárgyában. Az ipartörvényt módosító 1922. évi XII. t. c. ugyanis az építőiparok ügyének rendezését egy későbbi törvény számára függőben tartotta. A kamara felterjesztésében rámutatott, hogy ez a helyzet sokáig nem tartható fenn és a teljes építőipari törvény meghozatalát sürgette. Addig is azonban, míg ez megtörténik, a kamara azt a javaslatot tette a kereskedelemügyi miniszternek, hogy legalább az ácsiparosoknak az ügyét rendezze, akik régóta szerelmek, hogy a kőművesmesterek az építkezések elvállalása alkalmával, képesítés nélküli segédekkel dolgoznak és az ácsmestereket minden munkájuktól megfosztják.

Minthogy hasonló természeti megkeresések másfelől is érkeztek a kereskedelemügyi miniszterhez, a miniszter most 58367—1925. sz. a. rendeletet bocsátott ki az ácsmesterek iparjogának rendezése tárgyában. Ez a rendelet, amely az összes törvényhatóságoknak, valamint kereskedelmi és iparkamaráknak megküldött, kimondja, hogy a kőművesmester a 32396—1913. sz. rendelet értelmében bárhol jogosult olyan földszintes lakóházakat és gazdasági épületeket építeni, az építkezés teljes befejezéséhez szükséges ácsmunkát valamint egyéb iparos munkát önálló végrehajtását is ideértve, amely épületeknek a legszélesebb épület szérnyszélesség mérete — két külső falszínvonal között mérve — a 15 métert meg nem haladja s melyben a legszélesebb traktusmélység belső feszítővála 6 méternél nem nagyobb.

Minthogy a kőművesmesterek az említett rendelkezésben nyújtott lehetőséggel élve, az ácsmunkát az utóbbi években többnyire általuk felfogadott, kellő jártassággal nem rendelkező alkalmazottakkal végzik s az ácsmunkát csak ritkán adják át ácsmesternek s emiatt az ácsmesterek és a kisebb ácsmunkák végzésére jogosított ácsiparosok helyenként csaknem minden kereseti lehetőségtől megfosztva, rendkívül súlyos helyzetbe kerültek, az ácsmesterek és ácsiparosok megélhetésének elősegítése érdekében az említett rendelkezést a miniszter olyképen módosította, hogy a kőművesmester a fentebb említett épületeknél, valamint a kisebb épületeknél előforduló ácsmunkák kivételét eszentül is elvállalhatja ugyan, azonban ezeket az ácsmunkákat azok elvégzésére jogosított ácsmesterrel, illetve amennyiben olyan ácsmunkáról van szó, amelyeket a kisebb ácsmunkák végzésére jogosított ácsiparosok is önállóan végrehajthatnak — ácsmesterrel vagy ácsiparossal köteles elvégeztetni. — A kőművesmester ácsmunkát sem személyesen, sem alkalmazottak felfeladásával nem végezethet.

Egyesületi alapszabályok. A helygyűlés a Gyomai II. Vádasztársaság, a Gyomai Jótékony Nőegyesület, az Ujkigyősi Iparos és Kereskedő Olvasókör és a Gádorosai Jótékony Nőegyesület alapszabályait bizonyos kikötések mellett látta át.

H I R E K.

Endrődi előfizetőinkhez!

Endrődi előfizetőink nyugtájtól egyenleg évre állítottuk ki és azt kézbesítéssel végelt endrődi árusítóknak átadtuk. Felkérjük előfizetőinket, hogy a nyugtáikat akadály nélkül beváltani sziveskedjenek és ezáltal is támogatásának bennünket kulturális célunk elérése érdekében.

Uj misés Endrődön. Az endrődi róm. kath. plébánia templomban Péter és Pál napján mutatta be első Szentmiséjét Iványi György endrődi születési nagyváradegyház-megyei először. — A fénys papi segédlettel végzett Szentmisénél a ma doctortiszta Csernus Mihály apát-plébános látta el. — Ez alkalommal Timár Máté J. P. mondott gyönyörű szép szent beszédet. — Az új misét Endrőre helyezte az egyházmegyei főhatóság.

Orvosi hír. Dr. Seffer Erzsébet orvost. titkári rendelését d. u. 5—8-ig ismét folytatja (pattanás, szepöl, májfolt, ráncok gyógyítása szemölcsök és felesleges hajszálak végleges eltávolítása villanással, quarz kezelés, hám-laszto kurák, arcpeplások).

Az áll. polgári iskola befejező ünnepe. A helybeli polgári iskola a múlt hó végén méltóképp fejezte be serény munkásságát. A záróünnepély napjának délelőtti kezdetű kiállítás volt, melyen főleg a gyönyörű matyóhímzések kellettek feltűnést, mint a IV. éves leányöndvédek készítményei, kiket Vargha Gyuláné tanárnő oktatókat egész éven át ritka szép eredményel. Kiváltak a III. éves leánytanulók is izlées munkáikkal, melyekért Hreblay Lajosné tanárnő érdemel őszinte elismerést. Délután az intézet udvarán volt gazdag műsor záróünnepély, szép közönség jelenlétében. Vargha Gyula igazgató igen találóan és magas beszédben jellemezte az intézet évi munkásságát, majd megható búcsúbeszédet intézett a távozó IV. éves öndvédekhez, kiknek nevében Szilágyi Eszter és Merez József IV. éves öndvédek közötték meg a tantestület fáradozását és jóakarátát. A jó tanulók közül számos kaptak pénz- és könyvjutalmat. — Délután 5 órakor a ligetben, óriási nézőközönség jelenlétében Ruszka Sándor tornatanár kiváló vezetése mellett mindenkit meglepő, szép tornaünnepély volt, este pedig a Kaszinó nagytermében házi táncmulatság az ifjúság részére, hol a zenét a tornatanár, egy tekintélyes gyomai kereskedő s egy theológus szorgalmazták, ritka alkotókészséggel. Az intézet tantestületének rendkívüli lelkes munkásságát felsőbb helyről is kitüntetően méltányolták.

Köszönet az adakozóknak. Az áll. polg. iskola tornaünnepélyén a következő nagyobb adományok voltak be: Iványi István 100,000, Kató Lajos, N. N. 50—50,000, Kanász János, Biró László, Pulogor István 80—80,000, Madarász Béla, Veiszberger István, özv. Béresné, Turi Jánosné, Kalmár Vince, N. N. 25—25,000, brassói Groising József, Szerető János, Berkovics Adolfné, Kiss Imre 20—20,000, Gyuricza Józsefné,

Breuer Lipót, N. N., N. N., 15—15,000 K. Azonkívül számosan adtak 10,000 koronát és kisebb összeget, mely összes adományokért igaz köszönetet mond a Rendezőség.

Felvétel a méhészeti szakiskolába.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a gödöllői méhészeti szakiskolába a folyó évi szept. 15-én kezdődő 2 éves kurzusra 20 tanuló felvételét engedélyezte és pedig 12 tanulóat egész díjas, 6 tanulóat féldíjas és két tanulóat ingyenes helyre. Az egészdíjasok havánál 450,000 K. a féldíjasok havánál 225,000 K. ellátási díjat fizet. Az ingyenes helyre hadi árkvá, vagy teljes árkvá pályázhatnak. Kérvények f. évi aug. 1-éig a földművelésügyi miniszterhez címezve a gödöllői m. kir. méhgazdasági igazgatósághoz nyújthatók be. Feltételek: 16 életév beöltése, magyar állampolgárság, elemi isk. hat oszt. elvégzése, egészséges testalkat igazolása.

Ministeri rendeletet a munkakönyvek kiállításáról. Az 1922. évi ipartörvény novella életbeléptetése óta állandó agitáció folyik az ipartestületekben a törvénynek azon intézkedése ellen, hogy tizenötököt életévüket betöltött egyének részére a munkakönyvet abban az esetben is ki kell állítani, ha az illetők tanonok nem voltak. E panaszok ügyében a kereskedelemügyi miniszter most terjedelmes leiratot intézett kereskedelemügyi és iparkamarához, amelyben azt mondja, hogy a kívánságnak teljeszen merev formában való teljesítése ellenkének a méltányosság követelményeivel, mert elűné az alkalmaztatás lehetőségetől az olyan egyéneket, akik évek óta fizűt gyakorlatot folytattak valamely mesterséget elsajátítottak anélkül, hogy tanonok lettek volna. Bizonyos mértékig azonban a miniszter honorálmi kívánja az elhangzott aggodalmakat és azt a megoldást választja, hogy az ilyen egyének munkakönyv kiállítás iránti kérelmeinél az illetékes kiállító hatóságok tegyék vizsgálat tárgyává, hogy a munkakönyvet kéro folytat-e szakmájában előzetesen bizonyos gyakorlatot. Ha igen és ez az idő az illető szakmára nézve előírt tanidőt meghaladja, a munkakönyv kiállítás, ellenkéz esetben azonban az iparhatóságok odakell hatniok, hogy az illetők munkakönyv váltása helyet a mesterség elsajátítása céljából rendes tanszerződést kössenek. Leiratában közölte a miniszter a kamarákkal azt is hogy ez az elvi álláspontja legközelebbi rendelet formájában is napvilágot fog látni.

Cseplőgéptulajdonosok figyeimébe.

— Felhívjuk, hogy cseplőgépeit forgalmi adó könyveit már most szerezzék be Nadudvary Mihály könyvkereskedésében.

A Kuria teljes ülése megváltoztatta a két évvel ezelőtt a valorizáció ellen hozott döntvényt és kimondotta, hogy a pénz értékének lényeges változtatása alapján felémelhető vagy leszállítható a baleseti járadék összege.

A vámgabona ára július hóra. A pénzügyminiszter a malmok által vámórlése fejében természetben megkeresett gabona után fizetendő forgalmi adó alapjául métermásánként az alábbi árakat állapította meg: rozs (kétszeres) 413,000, árpa 325,000, fengeri 301,000, zab 445,000, köles 320,000 korona. Ezeket az árakat kell figyelembevenni a cseplőgéptulajdonosok általános fogalmiadó alapjának megállapításánál is.

Ha némelyik asszony tudná,

hogy néha mennyire nem praktikusan vásárol, akkor sok pénzt megspórolhatna. — Ne hagyja magát félrevezetni s ne tartson más kávépötléket épen olyan előnyösnek, mint a „Franc”-ot. Az igazi olcsóság épen abban az utóélettelendikéadottságban rejlik, amely a régen bevált „Franc-kávépötlék”-nak a kávédarálóval mint védjegy specifikus tulajdonsága.

San Franciskóba helyezte endrődi róm. kath. felkés. Endrőd községnek egy köztisztelőben és szeretetben álló felkésze dr. Mihálik István szerdán volt bucsút Endrőd községtől, hogy hivatajának teljesítéséül San Franciskóba menjen. — Dr. Mihálik Istvánt a saját kérelmére helyezte az egyházm. főhatóság a kaliforniai plébániára.

Jelenléte. Mint ismeretes, az őssze Magyarországon tartózkodó idegeneknek, azoknak is, akiknek már van lakhatási engedélyük, jelenléteni kell az illetékes hatóságnál. A jelenlétezési határidő most újabb három hónapig meghosszabbították és így decemberig lehet jelenlétezni.

Az árvízterületek lecsapolási munkálatai folyamatban vannak úgy, hogy az év végéig újabb 70 ezer katasztrális hold lesz termő terület.

A kormány a vidéki városok szükségleteire 10 millió dolláros kölcsönt biztosított. A városok kölcsönigénye azonban 140 millió aranykorona. A pénzügyminiszter e tárgyban törvényjavaslatot nyújtott be, amelyet a nemzetgyűlés még a szünet előtt letárgyal.

Vatay Gábor a sztalos ipartelepén Gyomán, Kosuth Lajos-utca 737. szám alatt kész bútorok, sifonok, ágycak, asztalok, kanapék, őfjelkészítenyek, függönytartók, virágállványok, modern székek keményfából, hajlított székek raktáron futányos áron kaphatók. Elsőrangú fumegmunkái gépein mindenféle épület asztalos munkát elsörendű kivitelben elvállal és a legutányosabb árban elkészíti. Bútorokat hitelbe is buzáért adok.

Rendszabási a cseplőgépekkel szemben. Bekésvármegye Hivatals Lapja közli: Sürűn merültek fel jóvá panaszok amiatt, hogy a cseplőgép vállalkozó iparosok gépei a cseplési munkálatokat nemgyerműl szemvesztéssel végzik és ezzel a cseplőgép gazdáknak és közvetve az ország közgazdaságának is nagy kárt okoznak. Ennek megátalása végett a vármegyei közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a cseplőgéptulajdonosokkal szemben a legerélyesebb intézkedésekkel biztosítani fogja azt, hogy csak a feltétlen rendbehozott és kifogástalan munkára alkalmas gépekkel enged csepléltetni. Az ezidőszertani törvényes rendelkezések alapján, a cseplőgép gazda a cseplőgép nem megfelelő munkateljesítményéből származó kárkövetelési igényét polgári bíróság előtt lefolytatandó peres eljárás útján érvényesítheti; a közigazgatási bizottság

emellett most olyan intézkedéseket vett tervbe, melyek által a nem megfelelőleg kijavított gépekkel cséplést esztendő cséplőgéptulajdonosok, szükség esetén iparjoguktól is megfognak fosztatni.

A gyomai tejszövetkezet igazgatósága értesíti a gyomai tehenértartó lakosokat, hogy 1925. év július 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a publikáció után évi rendszeres gyűlést tart a községháza termében. Kéri a tagok számos megjelenését.

Régi sírok a téglagyárban. Alig tért vissza otthonába, nyári pihenőre Kecskeméti Endre tanár, már ismét utra kelt a Szarvastól 16 kilométerre eső Öcsöd községbe, honnét azt az értesítést nyerte, hogy Tolnay Antal földirtókos téglagyárában, földásás közben régi sírokat és edényekre akadtak. A megjelölt helyszíni szemle alkalmával a következőket lehetett megállapítani. — A lelőhely az egykori Kirító folyó partján emelkedő természetes magaslat. A vázak gyengén fordultak elő s a munkások széthányták. Az edényföredékek anyaga, diszítés s a fémesszközök hiánya újabb kőkori lelőhelyre enged következtetni. Mivel leletek csak igen gyövrten kerülnek elő, a rendszeres ásásat aránylag csekély eredménnyel járja.

*Már csak vagyok mint egy leszakadt
Színlelen, szürke bús felhődarab,
Sodródó áron, sötét vizeken
Hízom evezőm mint a gályarab.*

*Visz a Élet, merre és meddig,
Én csak evezek s odalátok,
Ahol előttem mély szemüreggel
Várnak rám a sötétlő parlok . . .*

*De te, mögöttem, istenadta lélekm,
Vihet a vihar, megléphet a fagy,
Aki szeretek tiszta kék szemekkel:
Édes kislányom mindig csak te vagy.*

CSARNOK.

Egy afrikai éjszaka.

Marokkói bűnügyi regény.

(16)

De az ajtó, amit a falon talált, be volt zárva. A sötétben tapogatózva igyekeztek tovább, keresve egy ajtót, amelyen bemenekeletnének. Végre egy ajtó tényleg engedett a nyomásnak és ök már bent is voltak egy sötét helyiségben. Még a kapu mögött állottak, mikor üldözőik odérkeztek és egy erős kéz megkísérelte az ajtót benyomni. De ekkorra már a festő a reteszt ráolta az ajtóra és az üldözők sietve tovább mentek.

— Tudja milyen házban vagyunk? — kérdezte Burroughs a francia nőt.

— Nem tudom.

Lélegzetüket visszafojtva hallgatóztak. Valaki volt a közvetlen közelségükben, Egy alvó lélegzetét hallották és Burroughs tapogatózva megtudta, hogy nem udvarban vannak, hanem egy ház belsejében, egy szobában, ahol valaki alszik.

VII.

Burroughs szeretett volna pár kérdést intézni társnőjéhez, de félt, hogy a suttogás felkelti az ismeretlen, aki a közelükben aludt. Tudta, hogy még nem menekültek meg, minden pillanatban támadást várt, de azt nem tudta, hogy honnét. Egy párpercig — amit egy örökévalóságának érzet — nen történt semmi.

— Az ajtó jól el van reteszelve? — sugta fülebe a nő. — Ha igen, pár pillanatnyi védelmet ad számukra.

A nő idegesen megragadta Burroughs kezét.

— Föltétlenül egy másik kijáratra kell akadnunk!

És már húzta is maga után az amerikai, óvatosan haladva, nehogy valamit feloldtsanak. Óvatosan előrenyújtotta kezét, a falat tapogatta és minden két három lépés után megállt és hallgatózott. A férfi kutató kezei egy asztalhoz értek. Kísérőnője idegesen kutatótt az asztal takarónélküli fedőlapján, egy vaskulcsot, egy olaj-

lámpát és egy tányért találv. Most a festő keze egy erős ércpengét érintett — megfogta és kabátja zsebébe tette a talált tört.

— Paz! sugta fülebe az asszony és egy kis dobozt nyomott társa kezébe. Az rögtön tudta, hogy egy doboz gyufát kapott. A szobában nem mozdult semmi.

— Lehet tovább? — sugta a festő.

— Várni kell! — jött a halk válasz.

Megkerültek az asztalt és a nő keze egy függönyre talált a falon. A szőnyeg alkalmasint egy ajtót takart, de az kétséges volt, vajjon a szomszéd szobába vezet-e, vagy az ágyhoz, ahol az ismeretlen aludt. Egy pillanatig habozott, aztán lassan félretolta a függönyt. A függöny mögött áthatolhatatlan sötétség fogadta őket.

— Gyujtson egy gyufát! — sugta a nő.

Burroughs engedelmesskedett. A gyufa sárga fényénél meggyulladt a szobát, Egy asztalt láttak és egy széklet, a függöny mögött pedig az üres falakat. A félhomályban láthatták az ajtót, amelyiken bejttek és szemben egy másik ajtót. Még egy asztalt volt a szobában és mögötte, a tőlük legtávolabb lévő sarokban, a földön egy matrac, amelyen tetőtől-talpig beburkolozva egy ember feküdt. A félhomály nem árulta el, vajjon férfi, nő, vagy gyermek-e az alvó. Mire ennyit megtudtak, a gyufa eléget és a szobára újból sötétség borult. Lassan az ajtóhoz igyekeztek, amelyet a gyufa fényénél fedeztek fel. A festő oly biztosnak látta az utat, hogy megyorsította lépéseit. Keze hozzáért a falon egy érc tárgyhoz, ez a földre esett és esésére hatalmas lármát csinált.

Burroughs halkán káromkodott egyet és ugyanakor már érezte, hogy társnője körmei parancsolóan a kezébe melyednek. Egyidejűleg hallhatták egy ebedő ember gyors lélegzetét és heves dörömbölést az ajtón.

— Mi az? — kérdezte dörmögve az ebedező.

Az utcán gyors lépésekkel emberek közeledtek. Az idegen felkelt az ágyból és a bujkálók hallhatták, hogy az asztalon a gyufát keresi. Burroughs a gyufaszakályt szorongatva kényszeredetten mosolygott.

— Nyissák ki! — hangzott kívülről.

Burroughs közben a másik ajtóhoz ért, ezt halkán kinyitotta, de még mielőtt kilépett volna, a francia nő egy kézmozdulattal tudomására adta, hogy más terve van. A festőt maga után húzva ügyesen besurant a függöny mögötti fülkébe és a függönyt éppen helyreigazította mire a házigazda kinyitotta az u'ára nyíló ajtót.

A festő pár durva szó hallott, de persze arul nem értet. A francia nő azonban mindent jól értet — hallotta, hogy az érczők a szultán nevében rendelkeznek és ezt halva arca rémült kifejezést vett fel.

— A házban lévő kémeket keressük! — kiáltotta egy kemény hang.

**Használt
tankönyveket
legjutányosabb
árban vásárol
valamint
új tankönyvekre
előjegyzést
elfogad
Nádudvary Mihály
könyvkereskedő.
Gyoma.**

Krónika.

*Fehér, bodros bársony sellegek,
Oszlodozatosok csak egy kicsinye . . .
Szerelek valakit, kinek a szeme
Kék és tiszta, olyan mint az ég . . .*

*Ha belenézek, visszatükrözi
Az én avult bús emberarcom,
Az ami él és állítottelt
Temérek harcon és kudarcon.*

Vatay Gábor asztalos Gyomán, Kossuth Lajos-u. 737.

Kész butorokat, modern keményta és hajlított székeket állandóan raktáron tart. Elvállal és készít megrendelésre épület- és butor-asztalos munkákat elsőrendű kivitelben.

Jó munka!

Ipartelepe motorerőre berendezve.

Szolid árak!

— En becsületet és hűségszolgálatot a mi szultánunknak és parancsolóknak — hangzott a válasz.

Hallani lehetett egy gyufa sercegését, valaki az asztalon levő lámpát meggyújtotta és ekkor látható lett a házigazdával szemben álló három idegen.

— Egyedül vagyok a házban — szólta a házigazda.

— Egy férfi és egy nő, akiket üldöztünk, eltűnt éppen a té ház előtt. Sem a falak, sem a föld nem nyelheték el őket és mi azt hallottuk, hogy a házad ajtaja becsapódott.

— Aludtam és semmit sem hallottam. De ha akarjátok, néztek utána.

A kutatók szemei firkészen néztek körül és miután az asztalt meg a matrácot megnézték, a fölke takarója fölé fordultak. Az asszony, aki lélegzetviszafojtva állott ottan, nyelvével száraz ajkait nyalodossa, reszkedő ujjával ösztönösen a keblében erejtett tőr után nyúlt. A legveszélyesebb pillanatot egy szélhuzat kitárta az ajtót, amelyet a festő, még mikor sötétség volt, félig kinyitott.

(Folyt. köv.)

Kik kaptak Gyomán földet és házhelyet.

(Folytatás.)

Csikós Mihály 2 h., Debreczeni Mihály 1 h., Dologi László 2 h. házhely, Domokos András 1 h., Eke Lajos 2 h. házhely, Faragó János 2 h. házhely, Farkas Dániel 2 h. 4000 öl házhely, Farkas Zsigmond 2 h. 600 öl házhely, Fekete Endre 1 h., Fekete István 2 h., Fekete János 2 h., Forgács György 2 h. 1000 öl, Földesi Antal 2 h. 1000 öl házhely, Földesi Mihály 2 h. 600 öl, Fülöp János 2 h. házhely, Gábor Mihály 2 h. házhely, Garai László 2 h., Gecei György 2 h. házhely, Gecei Imre 1 h. házhely, Gecei István 1 h., Gecei István 2 h. 400 öl házhely, Gecei János 2 h. 400 öl, Gecei Lajos 2 h. 200 öl, Giricz Imre 2 h. 400 öl házhely, Gonda József 2 h. 1000 öl, Gyáni Imre 2 h. 1000 öl házhely, Hajdú Lajos 2 h. 600 öl házhely, Hajdú Sándor 2 h. 600 öl házhely, Hatvani Lajos 1 h. 800 öl, Heinzart András 2 h. 400 öl házhely, Heinzart Márton 2 h. 600 öl, Herter György 3 h., Herter Mihály 800 öl, Horváth Sándor 2 h. 1200 öl, Icsa Gábor házhely, Icsa László 2 h., K. Imre Lajos 2 h. 600 öl, Izsó Antal 2 h., Izsó József 2 h. 1200 öl, Izsó József 2 h. 800 öl, Izsó Lajos 2 h. házhely, Izsó Lajos 2 h. 600 öl, Izsó Lajos 1 h., Józsa János 2 h., Juhász Lajos 2 h., Kajha József 2 h. 600 öl, Kakati Sándor 2 h. 600 öl, Kánya László 2 h. házhely, ifj. Kereki János 2 h. 800 öl házhely, Kereki János 2 h. 600 öl, Kersztessy László 2 h. 400 öl, Kéri János 2 h. házhely, Kéri András 2 h. házhely, Kéri János 1 h., Kéri Mihály 2 h., Kéri Mihály 2 h. 800 öl, Király Endre 1 h. K. Kiss M. Bálint 2 h. G. Kiss József 2 h. 200 öl, T. Kiss Lajos 2 h., Kiss Lajos 2 h. 200 öl, Kiss Lajos 1 h., B Kiss

Sándor 2 h., Kiszely István 2 h. 400 öl házhely, özv. Knapp Jánosné 1 h. 800 öl, Kocsis János 2 h. 800 öl, Korpos János 2 h., Kovács András 2 h. 600 öl házhely, Kovács István 2 h., Kovács Lajos 2 h. 800 öl házhely, Kovács László 2 h. 1000 öl házhely, T. Kovács Mihály 1 h. 800 öl, Kovács Mihály házhely, V. Kovács Péter 2 h. 600 öl házhely, H. Kovács Sándor 2 h. 400 öl, T. Kovács Sándor 2 h. házhely, Kőszegi Mihály 2 h., Kun András 1 h., Kun Zsigmond 2 h., özv. Kun Zsigmondé házhely, Ladnai László 1 h. 888 öl, Lakatos János 1000 öl házhely, Muász György házhely, Makcsali János 2 h. 400 öl, Marjai Bálint 2 h. 600 öl házhely, Marjai István 1 h., Márton Endre 2 h. 800 öl, Márton Lajos 2 h., Márton László 2 h., Megyeri Gergely 2 h. 600 öl, Megyeri Lajos 2 h., Megyeri Lajos 2 h. 800 öl, Miklavicz János 1 h. 800 öl, Mityán Pál 2 h., Molnár Albert 2 h. 1000 öl, B. Molnár István 2 h. házhely, Molnár János 2 h. 400 öl házhely, Molnár Lajos 2 h. 400 öl, K. Molnár Sándor 3 hold.

(Folyt. köv.)

Publikáció.

Herter Márton cipésznek egy ügyes fiu tanulónak felvétetik. Ugyanott mindenféle kézmunka kapható. 1—3.

Selyem ucca 440. sz. ház eladó. Bővebbet ugyanott.

Egy 4 polgárit végzett jó magaviseletű fiu tanulónak felvétetik Nádudvary könyvkereskedésében.

Elemi iskolai és polgári iskolai tanácsok már most kaphatók Nádudvary könyvkereskedőnél.

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik Petik bádogosnál, Endrői-ut.

Lányi István háza eladó. Bővebbet Szerető Istvánnál 318. szám alatt 1—4.

Lévay Lajos Kistemplom u. 1317. száma háza minden elfogadható ártérzősen eladó. Ugyanott egy dupla alkalom eladó.

Podani János kerégyártónál állandóan kapható új kocsi, úgy vasvala mint vasatlanul. Mindennemű kocsijavítást, valamint fatörzsek deszkára való felvágását jutányosan vállalja Endrői-ut 898. sz. alatt. 1—4.

2—3 Cipészek és csizmadiak. Egy jó karban levő sima gép és egy szabó asztal jutányos árban eladó. Rózsa-ut 917. Gyoma.

3—3 Szorgalmas fiu tanulónak felvétetik Podani Mihály borbélynál Gyomán.

Ehrmann Adolf üzletében az olcsó berényi uton, befőttes és ugorkás üvegek nagy választékban a legelőnyösebb árban szerethető be. 3—3

3—5 Műhelynek vagy üzletnek alkalmas helyiség kiadó. Érdeklődni lehet Ehrmann Adolf Berényi-ut ódényárutüzletében.

Egy használt nagykapu, kiskapu vasalással, 3 drb. akácfacölöp olcsó árban eladó Vatsy Gábor asztalos mesternél Gyoma, Kossuth L.-u. 737.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Nádudvary Mihály.

NYILTTÉR*)

Közönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtették a Pistáknak,

Bárdos Istvánnak

temetkezés résztvettek és hasznos dolguk mellőzésével, munkájukkal, koszorúikkal és vigasztaló szavaikkal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Gyoma 1925. július 8-án.

özv. Bárdos Lajosné családja és veje.

*) E rovatban közlötökért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

HIRDETESEK.

Ujkertben 4 hold és 2 lánc gyümölcsös, kié?

Mi a címe az illetőnek?

Milyen feltételek (részletek) mellett eladó?

A „Gyomai Hangya”

fogyasztási szövetkezet jó csatlából való fiukat tanulónak névez.

Földes „Margit-Créme”

világhírű arceszépítő.

Arc, kéz és testápolás

Földes „MARGIT CRÉME”-mel a legeredményesebb.

Üdit, szépit, fiatalít a világhírű Földes

„Margit Crème.”

Kapható minden gyógyszerár, drogeria és illatszertárban.

A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet

értesíti a t. lakosságot, hogy f. hó 6-tól kezdve — irodahelyiségében — állandóan lehet szilva, eper és törköly pálinkát bármily mennyiségben kapni.

Fried Géza úgy helyi mint vidéki fuvarokat elvállal, sőt szántást és kereszthordást is.

Visszamaradt

régebbi Aller-lapok darabonként 4000 koronáért kaphatók Nádudvary Mihály könyvkereskedésében.

ZSOLDOS magántanfolyam

Budapest, VII. Dohány-utca 84. sz.
Telefonszám József 124—47.

Az ország legrégibb és **legismer-
tebb** előkészítő intézete. A legjobb
sikerrel készít elő középiskolai
magánvizgátára és érettségire is. —
Részletfizetési kedvezmény. — Tel-
jes anyagi felelősség.

BÁCSY és TÁRSAI BANK

folyósít bármilyen összegű
kölcsönt váltóra, vagy be-
kebelezés mellett is.

Azonkívül vásárol minden-
féle terményt a legmagas-
sabb napi áron. — **IJ bu-
zára** már most folyósít
métermázsanként 30000 K
előlegkölcsönt, míg a
többi ár utólag lesz fizetve
az aznapon érvényes áron.

Bővebb felvilágosítás nyer-
hető a bank helyiségében,
Kossuth Lajos-u. 720.

Hegedüiskola

magántanulásra a legalkalmasabb.
Hochmann—Bloch-féle 4 füzetben.
Füzetenként 66000 korona.

Megrendelhető **Nádudvary Mihály**
könyvkereskedésében Gyomán.

Retorta faszén

kicsinyben és nagyban kapható
Wagner Márton fiainál Gyoma.
Telefon 22.

Férfi és gyermekruha

nagy választékban kapható

Fekete Elek,

szabó gyomai üzletében.

Fizetés új buzában is.

Mindenféle háztartási

tárgyak nagy választékban rendkívül
olcsón, valamint mindenféle

épületmunkát

vidéken is legolcsóbban vállal

Petik János bádigos

Gyoma, Endródi-ut.

Levélhívásra személyesen kimegyek
és árajánlattal szolgálók.

Fizetés új buzában is.

Vizsonteladónak nagyárengedmény

Forgalmi adókönyvek

nagy választékban kaphatók

Nádudvary Mihály

könyvkereskedőnél.

A gyomai „Hangyá”-nál

aprított tűzifa	52000 K
fűrészelt fa	50000 K
fenyőfahulladék	44000 K
bükkfahulladék	46000 K

Hasábfu, kőszén (porosz és hazai)
a legolcsóbb napi áron kapható.

BUTOR

tömör keményfa
hálószobák topolya
betéttel, toalett-
tükörrel, valamint festett bu-
torok állandóan raktáron van-
nak **Vatay Gábor** asztalosmes-
ter ipartelepén Gyomán,
Kossuth Lajos-u. 737.

Gyomán,

Selyem-utca 440. számú
ház eladó.

Gyógynövényeket :

székta, hársfa, pipacs, bodza- és ökörfark-
kőrövirágot, beléndek, maszlag, fehértöröm-
és koronágyalepetőt, anyarost és kőrí-
bogarat és minden egyéb gyógynövényt, to-
vábbá mustár, édeskömény- és ánizsmagot,
borkövet legmagasabb napi áron vásárol a

„HYDROFLORA” R.-T.

BUDAPEST, IV., Váci-utca 50.
Sürgőnyeim ARUNDO, Budapest.
Kérjünk mintázott árajánlatot.

Zsoltárok

bőrkötésben,
csontkötésben

nagy választékban kaphatók

Nádudvary Mihály

könyvkereskedőnél, Gyomán.

Legalkalmasabb menasszonyi ajándék.

Részletfizetési kedvezmény.

BÉRSZANTÁST, UGAROLÁST

új rendszerű Ford trac-
torral legolcsóbban vállal

Herter András és Fia

GYOMA.

Walter magántanfolyam

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51. szám.

Előkészít középiskolai összevont ma-
gánvizgákra, érettségire, vidékieket
is. Tisztviselőknek nagy kedvezmény.

Gazdasági gépek

u. m. vetőgép, egyes és kettős ekék, mor-
szolók, daralók, répa- és szecskavágók stb. a

gyomai „Hangya”

raktárában állandóan a legújányosabb árban
kaphatók. Fentnevezett gépek augusztusi fize-
tésre is beszerezhetők.

Manilla

bármily mennyiségben kapható.

A világ legjobb cipőkremje.

Érdekfeszítő olvasmány!

A halálkigyó,

ötszáz oldalas tartalmas
regény ára 55000 kor.

Kapható

Nádudvary Mihály

könyvkereskedésében.

Értesítés.

Van szerencsém Gyoma és End-
ród t. közönségét értesíteni, misze-
rint a változott gazdasági viszonyok
közbejöttével

fuvarozási díjszabásunkat

lényegesen lejjebb szállítottuk.

Olcsóbb, megbízhatóbb, ponto-
sabb szállítást senki sem végezheth.

Minden esetben garancia.

Tisztelettel

Telefon **Ifj. Terék Mihály**
Gyoma 32. Gyoma, Endródi-ut-1788.

Tündérujjak

kézimunka divatlap

megérkezett

Nádudvary Mihály

könyvkereskedésébe
Gyoma.